

Nagovor podpredsednika Državnega sveta RS Matjaža Švagana na posvetu »IZZIVI NA PDOROČJU IZVAJANJA DIMNIKASRKIH STORITEV«

Petek, 31. maj 2019

Spoštovani gospod minister za okolje in prostor Simon Zajc,

spoštovani državni svetnice in svetniki,

spoštovani poslanke in poslanci,

spoštovani razpravljavci,

cenjena zainteresirana javnost in mediji,

toplo dobrodošli v Državnem svetu RS in drugem domu slovenskega parlamenta. V veliko čast in veselje nam je, da lahko danes v so-organizaciji z Ministrstvom za okolje in prostor odpremo tako perečo okoljsko temo kot je izvajanje dimnikarskih storitev. Gre za v širši javnosti močno odmevno temo in pravzaprav precej kompleksen izziv, s katerim se soočamo številni deležniki.

Državni svet je večkrat zavzel stališče, da je izvajanje dimnikarskih storitev z vidika varstva okolja, zmanjšanja emisij, učinkovite rabe energije, varstva človekovega zdravja in varstva pred požarom v javnem interesu in da je treba pri zakonskem urejanju dimnikarske službe slediti cilju zmanjšanja emisij škodljivih snovi iz kurilnih naprav in s tem k boljšemu zdravstvenemu stanju prebivalstva. Zadnje je še posebej pomembno, saj je v Sloveniji problem zdravja vse pogosteje povezan s kakovostjo zraka.

Prav zaradi navedenega smo v Državnem svetu vseskozi zagovarjali, da mora biti ureditev izvajanja dimnikarskih storitev prijazna do uporabnikov, obenem pa je treba vzpostaviti učinkovit nadzor tako nad izvajalci kot uporabniki. Takega mnenja smo bili tudi v času sprejemanja Zakona o dimnikarskih storitvah, ki se je začel uporabljati 1. januarja 2017, ko smo podprli dimnikarsko službo v okviru javne službe in ne prostega trga dimnikarskih storitev.

Pred enim letom se je znova pristopilo k pripravi sprememb in dopolnitev tega zakona in potrebnih podzakonskih aktov z namenom, da se išče rešitve po vzoru reguliranega nemškega sistema. Pri tem smo v Državnem svetu tudi opozorili, da je treba s to spremembo prvenstveno reševati anomalije z negativnim vplivom na varstvo zraka, varstvo zdravja, požarno varnost, učinkovito rabo energije in kakovost zraka.

Čeprav je mogoče zdaj veljavni sistem omogočil več izbire uporabnikom in več dela tistim dimnikarjem, ki v koncesijskem sistemu niso dobili priložnosti, pa dolgoročno tak koncept za kakovost zraka in varnost ljudi ni nujno najboljši. Po mnenju državnih svetnikov sistem menjave dimnikarjev ni najbolj ustrezen, saj večina uporabnikov nima ustreznih znanj, na osnovi katerih bi lahko presojala primernost oz. strokovnost dela dimnikarja. Ena od rešitev, ki se poraja, je zagotovo reguliranje izvajanja dimnikarskih storitev. Danes se tudi premalo zavedamo pomena odgovornosti lastnikov malih kurilnih naprav. Inšpekcijski nadzor se izvaja z namenom odkrivanja nepravilnosti in predvsem kot pomoč uporabnikom malih kurilnih naprav in izvajalcem dimnikarskih storitev za izboljšanje stanja. To pa zahteva jasen sistem učinkovitega nadzora.

Veliko prahu in saj seveda dvigujejo cene dimnikarskih storitev. V Državnem svetu menimo, da je treba pri tem upoštevati dejanske stroške. Opredeliti je treba metodologijo, ki bo tako na eni strani preprečila zaračunavanje previsokih cen in na drugi strani omogočila pokritje vseh stroškov izvajalcev, prav tako pa tudi preprečila situacije, kot je denimo ta, da zaradi prenizkih cen izvajalci zavestno kršijo predpise in ne plačujejo zaposlenih, davkov in podobno.

Glede na številne že opravljene razprave o tej temi v Državnem svetu ugotavljamo, da različni deležniki do zdaj niste uspeli poenotiti pogledov glede koncepta izvajanja dimnikarskih storitev. Današnji posvet je torej več kot dobrodošla priložnost, da se vsi skupaj poslušate in slišite – na politično nevtralnem in široko odprtem mestu hkrati. Imamo dve leti praktičnih izkušenj, da lahko dobro ocenimo nastalo situacijo in jo izboljšamo v korist tako uporabnikov, izvajalcev dimnikarjev ter okolja, v katerem sobivamo. V želji, da boste našli najboljše in skupne rešitve, ki bodo v pomoč ministru pri pripravi nadgradnje zakonodaje, vam želim uspešno in plodno razpravo v nadaljevanju posveta.

Hvala za pozornost.